

4 lutego 1928 r.

G09/ 25/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 8160.

Kl. 54 h 3.

N. V. Reclamphoon-Maatschappij
(Amsterdam, Niderlandy).

Elektrycznie pędzony i samoczynnie działający gramofon reklamowy.

Zgłoszono 11 stycznia 1927 r.

Udzielono 15 grudnia 1927 r.

Celem wynalazku jest urządzenie samoczynnie działającego gramofonu, który przez wypowiedzenie krótkich zdań zwracałby uwagę publiczności na to i owo, np. polecał przy wejściu klientów do sklepu pewne towary, zaś przy wyjściu dawał ostrzeżenie np. „Czy Pan niczego nie zapomniał?” i t. d. Urządzenie takie nadaje się również do wywoływania przystanków w wozach tramwajowych i t. p.

Gramofon reklamowy pędzony elektrycznie i działający samoczynnie składa się z wałka woskowego, pędzonego elektrycznie, na którym umieszczony jest szereg zdań i znamienne jest tem, że puszka głosowa przesuwa się w zależności od obrotu wałka w kierunku podłużnym naprzód lub wstecz tak, że sprężyna kontaktowa umocowana na przytrzymywaczu

puszki zamyka w pewnych odstępach czasu kontakty prądu, które łączą się z pewną liczbą kontaktów walca kontaktowego. Kilka kontaktów tego walca połączonych jest w ten sposób z doprowadzeniem prądu i użwojeniem wirnika statora silnika elektrycznego, że przy chwilowym, a pojedynczym zamykaniu obwodu prądu odpowiedniego przekaźnika walec kontaktowy za każdym razem obraca się o tyle, że obwód prądu przekaźnikowego zostaje przerywany i silnik za każdym razem włączony, po pewnym czasie zapomocą sprężyny kontaktowej znowu wyłączony, a wkońcu przełączony, przyczem podczas procesu przełączania równocześnie puszka głosowa zostaje podniesiona (igła oddalona od wałka), a zarazem cofnięta wstecz o tyle, aż dojdzie do położenia początkowego, przyczem igła

znowu opiera się o wałek, zaś walec kontaktowy staje w położeniu początkowym. Jeśli teraz np. drzwi się otworzą, przez co zamyka się kontakt przy drzwiach, to przekaznik otrzymuje prąd, silnik zostaje przezeń włączony i gramofon działa. Gdy już gramofon wypowiedział odnośne zdanie, sprężyna kontaktowa uderza o pierwszy kontakt i silnik zostaje wyłączony i t. d., aż wszystkie zdania, które są wyrze na wałku woskowym zostaną wypowiedziane. Wówczas silnik zostaje przełączony i puszka głosowa sprowadzona w położenie początkowe.

Na rysunkach przedstawiony jest przykład wykonania wynalazku.

Fig. 1 przedstawia widok urządzenia z przodu, fig. 2 — z góry, fig. 3 — z boku z prawej strony, fig. 4 — z boku z lewej strony, fig. 5 przedstawia widok przekaznika z boku, fig. 6 — z góry, fig. 7 — widok z góry pewnej części walca kontaktowego, fig. 8 — rozwinięcie walca kontaktowego, fig. 9 — szereg połączeń elektrycznych części urządzenia.

Pędzony elektrycznie i samoczynnie działający gramofon składa się z silnika elektrycznego 1 z regulatorem szybkości 2 i kołem pasowym 3, które zapomocą pasa 4 i krążka napinającego 5 działa na koło 6 umocowane na wale 7 bębna 9 wałka woskowego 10.

Na wale 7 umocowane jest koło zębate 11 zazębiające się z kołem zębata 12 na wale śrubowym 13. Wzdłuż wału 13 przesuwają się uchwyt 14 podtrzymujący puszkę głosową 15 i opierający się od przodu kołkiem 16 na powierzchni 17 jako na torze, raz wyższym, raz niższym. Głos wytworzony przez puszkę 15 prowadzony zostaje przez tubę 18, którą najlepiej umieścić wewnątrz oprawy. Na uchwycie 14 umocowana jest sprężyna kontaktowa 20 prowadzona wzdłuż kontaktów 21 na podstawie izolowanej np. z ebonitu. Kontakty 21 dzia-

łają razem z kontaktami walca 22 i są z nimi połączone.

Na wale 23 tego walca 22 umocowane jest zaklinowane koło zapadkowe 24, na którego zęby oddziałowuje sztabka poprzeczna 25. Sztabka ta umocowana jest na drążku 26, który połączony jest z jednej strony z przesuwalnym rdzeniem magnetycznym 27 cewki magnesowej 28, z drugiej zaś strony zawieszony zapomocą sprężyny 29 w punkcie 30. Zwyczajnie sprężyna 39 wyciąga rdzeń 27 z cewki 28. Cewkę tę obejmuje kabłąk żelazny, na którym umocowany jest sięgający w głąb cewki rdzeń 32 z czapką miedzianą 33.

Ponadto należy jeszcze do całości urządzenia kontaktowe 34 przy drzwiach, uwi-docznione na fig. 9, którego jeden kontakt połączony jest ze źródłem prądu 35 np. transformatorem, załączonym na przewody 36, doprowadzające prąd, zaś drugi z kontaktem *b*. Cewka 28 połączona jest z kontaktem *a* i ze źródłem prądu 35, a mianowicie z jego drugim biegunem, który nie jest połączony z kontaktem przy drzwiach.

Następnie przewidziane są kontakty *A, B, C, D, E* i *F*, z których *A* i *F* połączone są z doprowadzeniem 36 *B* i *C* z uzwojeniem statora 37 silnika 1, zaś *D* i *E* z uzwojeniem wirnika 38 tegoż silnika. Inne kontakty walca 22 połączone są z kontaktami toru kontaktowego.

Sposób działania jest następujący: gdy walec kontaktowy 22 z krzywą *a* styka się z szeregiem kontaktów *A—F, a b...*, wówczas łączy on *a* i *b*. Jeśli teraz przez otwarcie drzwi zamknie się jeszcze kontakt 34 przy drzwiach, to podług fig. 9 wzбудza się magnes 28 i walec kontaktowy 22 zostaje obrócony o jeden ząb dalej, na skutek czego krzywa *a* zachodzi na szereg kontaktów *A—F, a—b...* i tworzą się połączenia *A—B, C—D, E—F* i *a—b*. Silnik 1 zaczyna się obracać i puszka głosowa 15 przesuwa się zapomocą śruby. Wraz z puszką 15 przesuwa się też kon-

takt 20. Kiedy kontakt ten zajdzie na styk c' w drugim szeregu, połączony przez walec z stykiem c pierwszego rzędu, wówczas wzbudza się magnes 28, na skutek czego walec kontaktowy 22 obrócony zostaje dalej o jeden ząb. Wówczas krzywa γ walca zachodzi na szereg kontaktów $A-B$, $a-b$ .., tak, że a połączone zostaje znowu z b i silnik przywrócony do spoczynku.

Jeżeli teraz kontakt przy drzwiach znowu zostanie zamknięty, to walec kontaktowy 22 obrócony zostaje znowu o jeden ząb dalej krzywa δ wytwarza połączenie $A-B$, $C-D$, $E-F$, $a-b$; silnik zaczyna się obracać, gramofon wypowiada następne zdanie tekstu, tak, że kontakt 20 zachodzi na kontakt d' drugiego szeregu; wówczas wzbudza się znowu magnes 28, walec kontaktowy 22 obrócony zostaje dalej o jeden ząb i silnik zatrzymany. W ten sposób gramofon zawsze przy nowem zamknięciu drzwi wypowie część swego fonogramu, aż wkońcu krzywa π połączy kontakty AB , CD , EF i $a-t$, przyczem gramofon wypowie ostatnią część tekstu, poczem puszka głosowa 15 zostaje podniesiona do góry.

Kiedy kontakt 20 zajdzie na kontakt t' drugiego szeregu, wówczas wzbudza się magnes 28 i walec zostaje obrócony o jeden ząb. Wskutek tego krzywa ϵ tworzy połączenie $A-B$, $B-D$, $E-F$, $a-u$ tak, że silnik zaczyna się obracać w przeciwnym kierunku i puszka głosowa 15 cofa się wstecz tak długo, aż kontakt 20 zajdzie na kontakt u' drugiego szeregu, poczem magnes 28 znowu zostaje wzbudzony, a walec 22 o jeden ząb obrócony.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Elektrycznie pędzony i samoczyn-

ny gramofon reklamowy z elektrycznie pędzonym wałkiem woskowym, na którym umieszczona jest pewna ilość dowolnych zdań jedno za drugim, znamienny tem, że puszka głosowa w zależności od obrotu wałka woskowego przesuwana się wzdłuż niego naprzód lub wstecz, a przy zamykaniu kontaktu (34) walec (22) obraca się puszka (15) przesuwana się aż do dojścia sprężyny kontaktowej (20) do następnego kontaktu, co powoduje, że walec (22) dalej się obraca, a silnik (1) się wyłącza, zaś po oddaniu fonogramu przyłącza się przy równoczesnem podniesieniu i cofnięciu wstecz puszki głosowej, poczem następuje powrót jej wraz z walcem kontaktowym do położenia spoczynku.

2. Elektrycznie pędzony i samoczynny gramofon według zastrz. 1, znamienny tem, że walec kontaktowy (22) przez zamknięcie okresowe odpowiedniego kontaktu wytwarza tego rodzaju połączenie, że silnik (1) zostaje włączony, a cewka (28) przełączona.

3. Elektrycznie pędzony i samoczynny gramofon według zastrz. 1 i 2, znamienny tem, że przytrzymywacz (14) puszki głosowej (15) przesuwana się naprzód lub wstecz obrotu wału śrubowego (13), przyczem przytrzymywacz ten opiera się kółkiem (16) na torach o rozmaitem położeniu przechodzących w siebie na początku i końcu tak, że to kółko pod działaniem sprężyny lub ciężaru przytrzymywacza (14) toczy się przy biegu naprzód lub wstecz po jednym lub drugim torze.

N. V. Reclamophon-
Maatschappij.

Zastępca: Dr. techn. A. Bolland,
rzecznik patentowy.

FIG. 1.

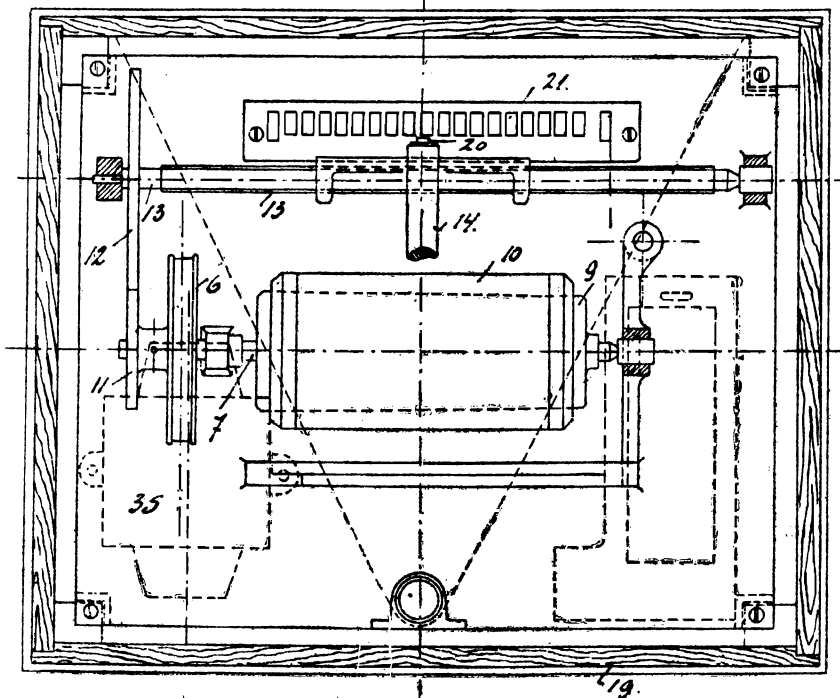
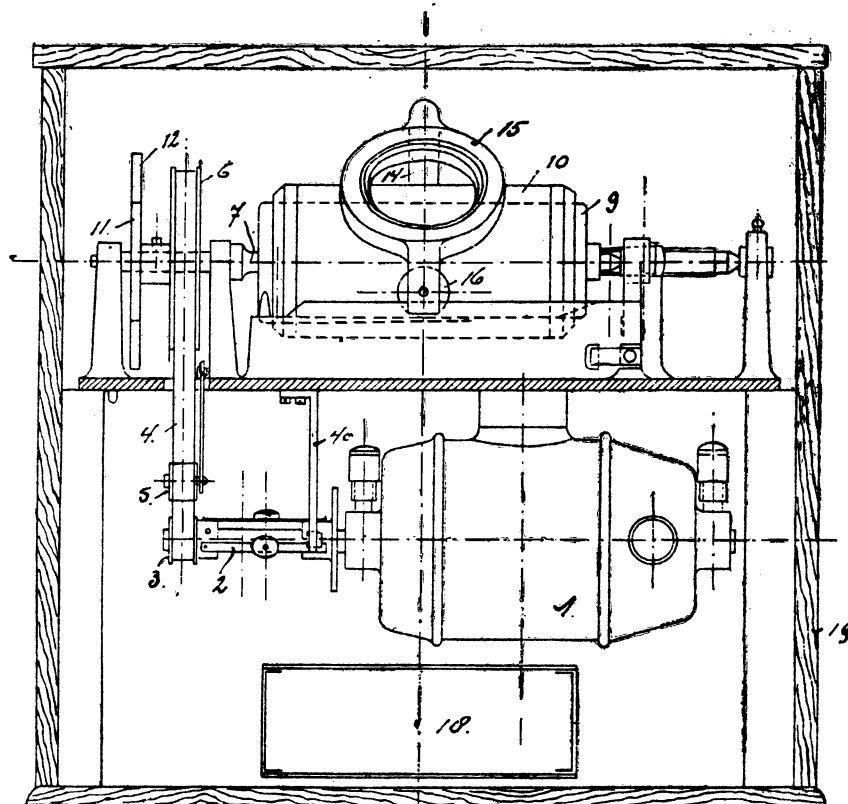

FIG. 2.

FIG. 3.

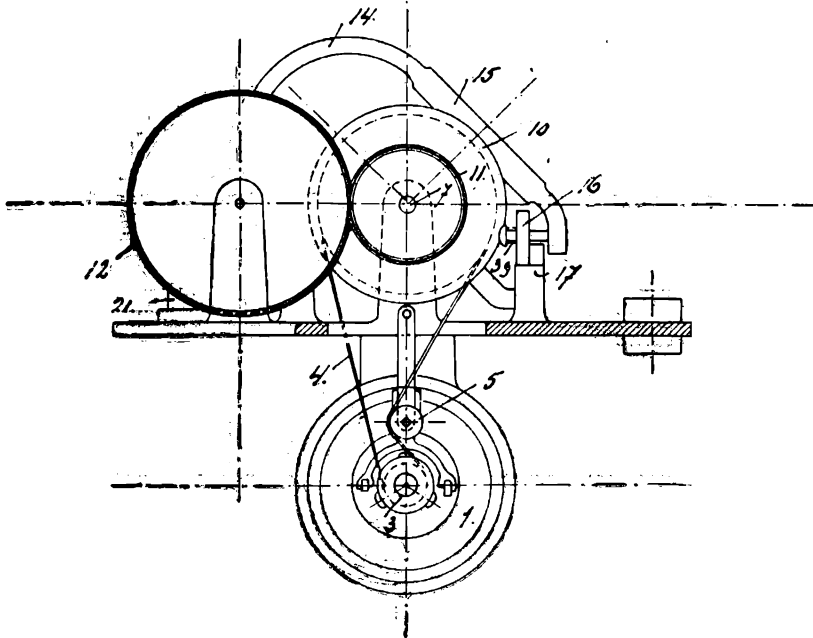
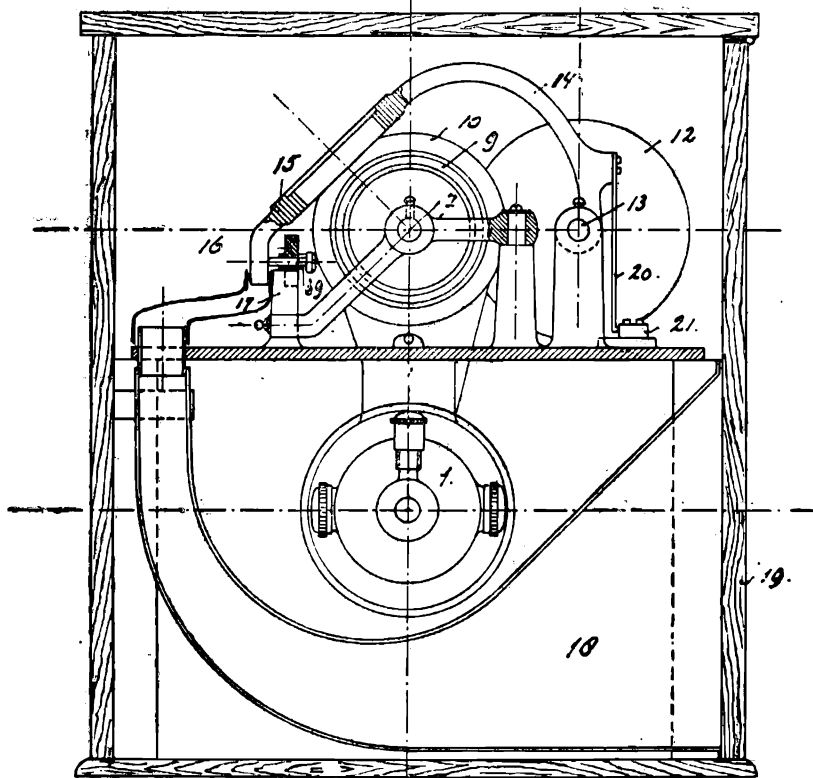

FIG. 4.

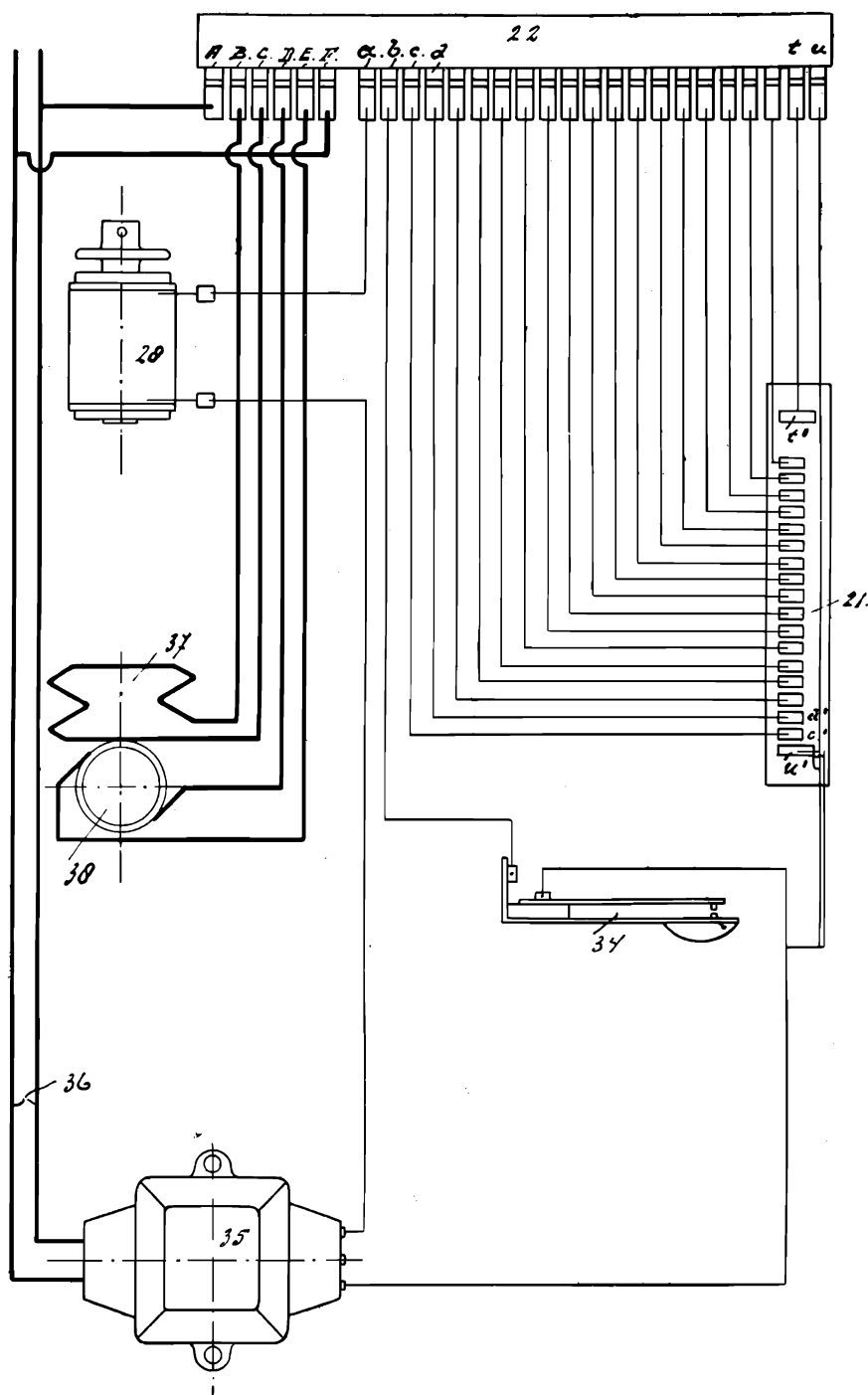

FIG. 9.